

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

DOM
2017-03-09
Meddelad i Stockholm

Mål nr
23863-16

Avdelning 30

SÖKANDE

LH Electronic Alarm AB, 556296-7355
Flygfältsgatan 3
128 30 Skarpnäck

MOTPART

Stockholms läns landsting
Upphandlingsenheten
Box 22550
104 22 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2017-03-13	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår LH Electronic Alarm AB:s ansökan om överprövning av Stockholms läns landstings beslut att avbryta upphandlingen.

Dok.Id 816592

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (SLL) genomför en upphandling av teknisk bevakning (dnr SLL1622, LS2016-0114) enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslut den 28 oktober 2016 meddelades att SLL avsåg att sluta kontrakt med Certego AB avseende kontraktsområde 4.

LH Electronic Alarm AB (bolaget) ansökte om överprövning av tilldelningsbeslutet och anförde att SLL rätteligen skulle ha förkastat Certegos anbud eftersom Certego inte uppfyllde alla ska-krav.

SLL beslutade den 24 november 2016 att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angav SLL att inget anbud uppfyller de ska-krav som uppställdes i förfrågningsunderlaget, främst avseende ifyllnad av uppgifter i prisbilagan.

LH Electronic Alarm justerar därefter sin talan och yrkar att avbrytandebeslutet ska hävas. Bolaget anför att det uppfyller samtliga ska-krav och att det därför inte finns tillräckligt sakligt skäl att avbryta upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Frågan i målet är inledningsvis om SLL har haft sakliga skäl att avbryta upphandlingen. Först om förvaltningsrätten skulle anse att så är fallet kan bolagets ansökan om överprövning av tilldelningsbeslutet prövas.

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling upphävdes den 1 januari 2017 och ersattes med lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för upphandlingar som påbörjades före ikraftträdandet. I detta fall ska alltså lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämpas.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. De EU-rättsliga principerna för upphandlingsförfarandet ska iakttas i alla faser av upphandlingsförfarandet (prop. 2006/07:128 s. 156).

Upphandlande myndighet har enligt EU-domstolens praxis ingen skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling (C-92/00, HI, REG 2002 s. 1-5593). EU-domstolen har vidare uttalat att beslut att avbryta en upphandling inte är förbehållet undantagssituationer eller då det finns tungt vägande skäl (C-27/98, REG 1999, s 1-5697, Fracasso och Leitschutz).

Ett beslut att avbryta en upphandling måste dock vila på sakligt godtagbara skäl och följa de grundläggande bestämmelserna i fördraget. Förvaltningsrätten konstaterar att det är SLL som har bevisbördan för att sakligt godtagbara skäl för avbrytande av upphandlingen föreligger. Bland skäl som i praxis har ansetts vara sakligt godtagbara kan bl.a. nämnas omständigheten att endast ett anbud återstår, dvs. bristande konkurrens (RÅ 2008 ref. 35) och för dyra anbud (jfr RÅ 2009 ref. 43).

Förvaltningsrättens bedömning

SLL har motiverat beslutet att avbryta upphandlingen med att inget anbud uppfyller kraven som ställs i ~~förfrågnings~~underlaget. Detta är enligt

förvaltningsrättens mening ett sakligt godtagbart skäl för att avbryta upphandlingen (jfr RÅ 2008 ref. 35). LH Electronic Alarm har dock anfört att bolaget uppfyller kraven och att de eventuella brister som finns beror på skrivfel som hade kunnat rättas med tillämpning av bestämmelserna om rättelse av fel, förtydligande och komplettering i 9 kap. 8 § LOU.

Förvaltningsrätten kommer därför att pröva om SLL har skäl för sin bedömning att LH Electronic Alarm inte uppfyllt alla ska-krav.

Det första ska-krav som inte anses uppfyllt är kravet i stycket 2.2.2.2 A i bilagan för säkerhetsinstallationer. Funktionen anses vara felaktig eftersom bolaget har prissatt ett cylindertillbehör som medför manövrering med vred utöver trycke med splitfunktion, vilket var det som efterfrågades. LH Electronic Alarm anför att produktvalet uppfyller önskad funktion. Förvaltningsrätten anser att det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget är låsning som från den aktuella sidan manövreras via trycke med splitfunktion. Det framgår inte att den endast får manövreras på detta sätt. Den offererade produkten uppfyller kravet på att kunna manövreras via trycke med splitfunktion och förvaltningsrätten anser därför att kravet i 2.2.2.2 A är uppfyllt.

Det andra ska-krav som SLL inte har ansett vara uppfyllt är kravet i stycke 2.2.2.6 H, av vilket framgår att låscylinder och utrymningsbehör ska medföra utrymning i båda riktningarna. LH Electronic Alarm har prissatt ett utrymningsbehör som medför utrymning i endast en riktning. LH Electronic Alarm invänder att felet endast är ett mindre skrivfel och att det rätteligen är två utrymningsbehör som ingår i funktionen. Detta påverkar anbudssumman med 0,076 procent och det skulle stå i strid med proportionalitetsprincipen att förkasta anbudet på grund av detta. Skrivfelet hade även kunnat förklaras genom tillämpning av 9 kap. 8 § LOU.

Förvaltningsrätten konstaterar att parterna är överens om att fel utrymningsbehör har prissats men har olika uppfattningar om vilka konsekvenser detta bör få. Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2016 ref. 37 I och II, där det av parterna hade anförts att ett upprätthållande av ett ska-krav vore oproportionerligt, förtydligat att obligatoriska krav ska upprätthållas under hela förfarandet. En upphandlande myndighet måste redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet med upphandlingen. Att ett krav hade angetts som ett obligatoriskt krav i förfrågningsunderlaget ger enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening potentiella leverantörer anledning att förutsätta att kravet varit viktigt för myndigheten. Att anta ett anbud som inte uppfyller ett sådant krav är inte förenligt med likabehandlingsprincipen.

Mot bakgrund av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande anser förvaltningsrätten att det obligatoriska kravet i stycke 2.2.2.6 H måste upprätthållas och att det inte är möjligt att bortse från kravet även om det endast utgör en marginell del av upphandlingen som helhet. Vidare konstaterar förvaltningsrätten att SLL inte har en skyldighet att tillämpa 9 kap 8 § LOU. Att det eventuellt hade varit möjligt att tillåta rättelse kan därför inte få någon avgörande betydelse för frågan om ska-kravet nu är uppfyllt. Sammantaget anser förvaltningsrätten att det obligatoriska kravet i stycke 2.2.2.6 H inte är uppfyllt.

Slutligen har SLL anført att LH Electronic Alarm inte heller har uppfyllt kravet i stycke 3.2.5. då bolaget inte har prissatt batteri till föreskriven strömförsörjning. Batteri krävs enligt SLL för att uppfylla funktionen realtidslogg för spänningsbortfall i enlighet med uppställt ska-krav. LH Electronic Alarm har anført att batteri ingår i den prissatta produkten och att de därför inte prissatt den särskilt. SLL invänder att det inte framgår i cellen fabrikat och modell att batterier är inkluderade. Även om det är

myndigheten som har bevisbördan för att den haft skäl för beslutet om avbrytande av upphandling anser förvaltningsrätten att det, när SLL har anfört att ett specifikt krav inte har uppfyllts, är LH Electronic Alarm som bör visa att kravet ändå är uppfyllt. Förvaltningsrätten anser, baserat på det underlag som har tillförts målet, att det inte har visats att det av bolagets anbud framgår att batteri är inkluderat i den prissatta funktionen. Kravet i stycke 3.2.5. är därmed inte uppfyllt.

Sammanfattningsvis har LH Electronic Alarm inte uppfyllt samtliga skrav. De skäl SLL har angett för att avbryta upphandlingen i sig är sakliga. Det har inte framkommit att beslutet skulle strida mot LOU eller de upphandlingsrättsliga principerna. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Sandell

Rådman

Johanna Sköld har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.